וְבָא אַחֵר, וְאָמַר לָהּ: חֲרֵי אַתְּ מְקוּדֶּשֶׁת לִי מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר עֲשָׂרָה יָמִים, הֲרֵי הוּא כָּךְ, מֻהְמָקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, וְכֵן מֻאָחָרוֹן, צְרִיכָה הָאִשָּׁה גֵּט, כְּדֵי לְהַתִּירָהּ לְהִנָּשֵׂא, אַךְ מֻהָאֶמְצָעִי שְׁקִידְּשָׁהּ אֵינָהּ צְרִיכָה גֵּט, מַה נַּפְשָׁךְ, אִי לִשּׁוֹן 'מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר זְמַן' הָוְיָא חֲוָאָה, רַק קִידּוּשׁוֹ דְּקָמָּא – שֶׁל הָרִאשׁוֹן הֵם קִידּוּשֵׁי, כֵּיוָן שֶׁהִתְקַיִּים תְּנַאוֹ וְחָלוּ קִידּוּשָׁיו לְמִפְרַע, אֲבָל דְּהָנָךְ – שֶׁל הַשְּׁנַיִם הָאַחֲרִים לָאו קִידּוּשֵׁי, שֶׁהֲרֵי בְּשָׁעָה שֶׁקִּידְּשׁוֹ כְּבָר הָיְתָה מְקוּדֶּשֶׁת לָרִאשׁוֹן. וְאִי לִשּׁוֹן חֲזָרָה הֲוָאי, שֶׁכֵּל אֶחָד חוֹזֵר בּוֹ מִלְּשׁוֹן 'מֵעַכְשָׁיו', אִם כֵּן רַק קִידּוּשׁ דְּבָתְרָא – שֶׁל הָאַחֲרוֹן הֵם קִידּוּשֵׁי, שֶׁהֲרֵי זְמַנּוֹ הָיָה עֲשָׂרָה יָמִים וְקֹדֶם לָאַחֲרוֹנִים, אֲבָל דְּהָנָךְ – שֶׁל הַשְּׁנַיִם הָרִאשׁוֹנִים לָאו קִידּוּשֵׁי, שֶׁהֲרֵי כְּשֶׁבָּא זְמַנּם לְחוֹל כְּבָר הָיְתָה מְקוּדֶּשֶׁת לָאַחֲרוֹן. אַךְ קִידּוּשֵׁי הָאַמְצָעִי בּוֹדְאִי לֹא חָלוּ, וְאֵינָהּ צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גֵּט. שׁוֹאֶלֶת הַגְּמָרָא, פְּשִׁיטָא שֶׁכֵּן הַדִּין, כֵּיוָן שֶׁזּוֹ לְשׁוֹן מְסוּפָּקֶת, וּמַה חִידּוּשׁ אִבְּיֵי. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא, מַהוּ דְּתֵימָא שֶׁלְּדַעַת רַב הַאי לִישָׁנָא שֶׁל מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר זְמַן, מַשְׁמַע גַּם חֲוָזָה, וּמַשְׁמַע גַּם חֲזָזָה, וְתוֹלִי הַדִּבּוּר בְּכַוָּונַת הָאָדָם, וְתֵיפְעֵי גִּיטָּא – וְתִצְטָרֵךְ גֵּט מִכָּל חַד וְחַד מֻהַמְקַדְּשִׁים, כֵּיוָן שֶׁיִּתָּכֵן שֶׁהָרִאשׁוֹן הִתְכַּוֵּן לְ'חֲזָרָה' וְלִקְדּוּשִׁין לְאַחַר שְׁלוֹשִׁים, וְהַשֵּׁנִי הִתְכַּוֵּן לְ'תְנַאי' וְלִקְדּוּשִׁין מֵעַכְשָׁיו, וְנִמְצָא שֶׁקִּידּוּשָׁיו חָלוּ לִפְנֵי הָרִאשׁוֹן, קָא מַשְׁמַע לָן אֲבִיי שֶׁאֵין פֵּרוּשׁ לְשׁוֹן זוֹ תּוֹלִי בְּכַוָּונַת כָּל אָדָם וְאָדָם, אֶלָּא אוֹ שֶׁאָצֵל כּוּלָּם הַכַּוָּונָה לְתְנַאי, אוֹ שֶׁאָצֵל כּוּלָּם הַכַּוָּונָה לַחֲזָרָה.

הַגְּמָרָא מֵבִיאָה דֵּעָה שְׁלִישִׁית בְּדִין הַמְקֻדָּשׁ מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר זְמַן: עּוּלָּא אָמַר בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן, בְּנֵי אָדָם הַמְקֻדָּשִׁים בִּלְשׁוֹן זוֹ, אֲפִילּוּ אִם מֵאָה אֲנָשִׁים קִידְּשׁוּ אִשָּׁה אַחַת, שֶׁהָרִאשׁוֹן אָמַר 'מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר מֵאָה יוֹם', וְהַשֵּׁנִי אָמַר 'מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה יוֹם', וְכֵן הַלְאָה, קִידּוּשֵׁי כּוּלָּם תּוֹפְסִין בָּהּ בּוֹדְאוֹת, וְכֵן אָמַר רַבִּי אַסִּי, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אֲפִילּוּ מֵאָה תּוֹפְסִין בָּהּ. אָמַר לֵיהּ רַב מְשַׁרְשְׁיָא בְּרֵיהּ דְּרַב אַמִּי לְרַבִּי אַסִּי, אַסְבְּרֵהּ לָךְ – אַסְבִּיר לָךְ מִדְּעָמָּא דְּרַבִּי יוֹחָנָן, שָׁוּוּ נַפְשֵׁיהּ כִּי שָׁרָנָא דִּילֵיבֵי – אֲנָשִׁים אֵלּוּ עָשׂוּ אֶת עַצְמָם כְּמוֹ שׁוֹרוֹת שֶׁל לְבֵינִים בִּבְנִין, שֶׁאֵין מְנִיחִים לְבֵינָה שְׁלֵמָה עַל גַּבֵּי לְבֵינָה שְׁלֵמָה, שֶׁבְּאוֹפֶן כָּזֶה אֵין שׁוֹרוֹת הַלְּבֵינִים אֲחוֹזוֹת זוֹ בְּזוֹ, וְתִיפּוֹל הַשּׁוֹרָה הַחִיצוֹנִית וְאַחֲרֶיהָ כָּל הַשּׁוֹרוֹת, אֶלָּא מְנִיחִים אֶת הַלְּבֵינָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבַּשּׁוֹרָה הַשְּׁנִיָּה בְּאוֹפֶן שֶׁרֹּאשׁ חֲצִיָּה מוּנָּח עַל הַלְּבֵינָה שֶׁתַּחְתֶּיהָ, וַחֲצִיָּה בָּאֲוִיר, וּמַשְׁאִירִים רֶוַח לַלְּבֵינָה שֶׁתָּבוֹא לְצַד לְבֵינָה זוֹ, וְאֶת אוֹתָהּ לְבֵינָה מְנִיחִים חֲצִיָּה עַל לְבֵינָה אַחַת וַחֲצִיָּה עַל לְבֵינָה שְׁנִיָּה, וְעַל דֶּרֶךְ זוֹ מוּנָּחוֹת כּוּלָּן, וְכִשֶּׁהַלְּבֵינִים מְשׁוּלָּבוֹת זוֹ בְּזוֹ, אֵין הַכּוֹתֶל נוֹפֵל, וְכָךְ גַּם כָּאן, דְּכָל חַד וְחַד מֻהַמְקֻדָּשִׁים, רַוְחָא לְחַבְרֵיהּ שָׁבַק – הַשְׁאִיר 'רְוַוח', זְמַן פְּנוּי לַחֲבֵירוֹ, שֶׁיּוּכְלוּ גַּם קִידּוּשָׁיו לְתָפּוֹס בָּהּ. וְהֵיינוּ כֵּיוָן שֶׁמִּשְׁמָעוּת לְשׁוֹן 'מֵעַכְשָׁיו וּלְאַחַר זְמַן' הִיא שֶׁיִּתְחִילוּ הַקִּידּוּשִׁין לַחוֹל עִכְשָׁיו, וְיִסְיְימוּ לַחוֹל בְּסוֹף הַזְּמַן, וְכֵיוָן שֶׁבֵּינְתַּיִים אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת לִגְמָרֵי, יְכוֹלִים אֲחֵרִים לְקַדְּשָׁהּ.

אָדָם שָׂמַח לְלֹא בָּנִים, חֵייבֶת אִשְׁתּוֹ לְהִתְייַבֵּם לְאָחִי בַּעְלָהּ, אוֹ שֶׁתַּחְלוֹץ לוֹ וְתִהְיֶה מוּתֶּרֶת בְּכָךְ לְהִנָּשֵׂא לְאַחֵר. אַךְ אִם גֵּירְשָׁהּ לִפְנֵי שֶׁמֵּת אֵין מְצוֹת יִבּוּם, וְאָסוּרָה הָאִשָּׁה עַל אֲחֵי בַּעְלָהּ.

מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: מָתִיב רַב חָנִינָא עַל רַבִּי יוֹחָנָן, מֵהַמִּשְׁנָה בְּגִיטִּין (עב.), הַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ 'מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה', גֵּט זֶה הוּא 'וְגֵט וְאֵינוֹ גֵּט' – סֵפֶק גֵּט, וְלִכְאוֹרָה אִם מֵת הַמְגָרֵשׁ לְלֹא בָּנִים, אִשְׁתּוֹ חוֹלֶצֶת, מֹחֶשׁ שֶׁלֹּא חָל הַגֵּט וְהִיא זְקוּקָה לְיִבּוּם, וְלֹא מְתַיְּבֶמֶת, מֹחֶשׁ שֶׁהִגִּיעַ חָל וְהִיא פְּטוּרָה מִיִּבּוּם, וְאָסוּרָה עַל אֲחֵי בַּעְלָהּ. בְּשִׁלְמָא לְרַב הַסּוֹבֵר שִׁוּוּ לְשׁוֹן סֵפֶק, מִשְׁנָה זוֹ מְסַיְּיעָא לֵיהּ, שֶׁמּוּכָח מִמֶּנָּה שֶׁזֶּהוּ סֵפֶק גֵּט. וְאַף לְשְׁמוּאֵל הַסּוֹבֵר שִׁוּוּ לְשׁוֹן תְּנַאי, מִכָּל מָקוֹם נַמִּי יֵשׁ לְיַישֵׁב, שֶׁמִּשְׁנָה זוֹ הָא מַנִּי רַבָּנָן הִיא, הַסּוֹבְרִים (לְעֵיל נח:) שֶׁלְּשׁוֹן זוֹ הִיא סֵפֶק, וְאַנַן דְּאָמְרִי, כְּלוֹמַר שְׁמוּאֵל עַצְמוֹ סוֹבֵר כְּרַבִּי (שָׁם) שֶׁזּוֹ לְשׁוֹן תְּנַאי. אֶלָּא לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר שְׁלִשּׁוֹן זוֹ 'שִׁיּוּרָא' הָוְיָא, וּמַתְחִילִים הַגֵּירוּשִׁין לַחוֹל עִכְשָׁיו וּמִסְתַּיְּימִים לְאַחַר מִיתָּתוֹ, הֲרֵי כָּל גִּיטָּא דְּמַשְׁיֵיר בָּהּ – שֶׁנִּשְׁאַר בּוֹ חֵלֶק שֶׁלֹּא חָל, וְלֹא כְּלוּם הוּא – אֵינוֹ חָל כְּלָל, וְכֵיוָן שֶׁאֵין הַגֵּט יָכוֹל לְסַיֵּים לַחוֹל לְאַחַר מִיתָּתוֹ, אִם כֵּן כְּשֶׁמַּת הִיא עֲדַיִין אִשְׁתּוֹ, וְאַף יְבוּמֵי מָיְיבָם, וּמִדְּוַעַ אָמְרָה הַמִּשְׁנָה שֶׁחוֹלֶצֶת וְלֹא מִתַּיְּבֶמֶת. מְתָרֶצֶת הַגְּמָרָא, אָמַר רָבָא, בְּאֹמֶת אֵין הַגֵּט חָל לְגִמְרֵי קֹדֶם מִיתָּתוֹ, וְאֵינָהּ מִתַּיְּבֶמֶת כֵּיוָן שֶׁגֵּט מְטָרְתוֹ לְהוֹצִיא אֶת הָאִשָּׁה מִבַּעְלָהּ, וּמִיתָּה גַּם כֵּן מוֹעִילָה לְהוֹצִיא, וְכִשֶּׁהִתְחִיל הַגֵּט לַחוֹל יָצְאָה מֵרְשׁוּת בַּעְלָהּ וְנִפְטֶרֶת מִיבּוּם, וְאַף שֶׁלֹּא הִסְתַּיְּימוּ הַגֵּירוּשִׁין וְעֲדַיִין אֲסוּרָה לְאֲחֵרִים, מִכֹּל מָקוֹם מַה שֶּׁמְּשַׁיֵּיר הַגֵּט בְּאֶמְצַע הַמִּיתָּה, וּבְמֵיתַתּוֹ הוּתְּרָה לְאֲחֵרִים, וְאֵינָהּ זְקוּקָה לְיִבּוּם. מִקְשָׁה הַגְּמָרָא, אָמַר לֵיהּ אַבַּיֵי, מִי דָּמֵי – וְכִי גֵּט וּמִיתָּה דּוֹמִים, שֶׁאֶפְשָׁר לְצָרְפָם כְּדֵי לְפוֹטְרָה מִיבּוּם, וְהֵרֵי גֵּט מוֹצִיאָהּ מֵרְשׁוּת הַיָּבָם, שֶׁהֲרֵי נַעֲשֵׂית גְּרוּשַׁת אָחִיו וְאָסוּרָה לוֹ, וְאִילּוּ הַמִּיתָּה שֶׁל בַּעְלָהּ מַכְנִיסָהּ לִרְשׁוּת הַיָּבָם, וְכֵיוָן שֶׁסִּיּוּם הַגֵּירוּשִׁין תְּלוּי בְּמִיתָּה, וְהַמִּיתָּה מְחַייֶבֶת בִּיבּוּם, אֵין לְצָרֵף אֶת הַמִּיתָּה לְגֵט כְּדֵי לְפוֹטְרָה מִיבּוּם.

הַגְּמָרָא מְיַישֶׁבֶת בְּאוֹפֶן אַחֵר אֶת הַקּוּשְׁיָא מֵהַמִּשְׁנָה: אֶלָּא אָמַר אַבַּיֵי, הָתָם – בְּגִיטִּין, טַעֲמָא מַאי שֶׁאֵינָהּ מִתַּיְּיבֶמֶת, אַף שֶׁלְּרַבִּי יוֹחָנָן לֹא חָל הַגֵּט, גְּזֵירָה מִשּׁוּם אָדָם שֶׁיִּגְרֹשׁ בִּלְשׁוֹן דּוֹמֶה, וְיֹאמַר הֲרֵי זֶה גִּיטֵּךְ מֵהַיּוֹם אִם מַתִּי, שֶׁאִם מֵת הֲרֵי זֶה גֵּט גָּמוּר, שֶׁהֲרֵי גֵּירְשָׁהּ מֵעַכְשָׁיו בְּתְנַאי שִׁימוּת, וְהִיא אֲסוּרָה עַל אֲחֵי בַּעְלָהּ. וְחֶשְׁשׁוּ שֶׁאִם בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה תְּתַייֵבֵם הָאִשָּׁה, יִטְעוּ לוֹמַר שֶׁאַף בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי תְּתַייֵבֵם, וְלָכֵן תִּיקְנוּ שֶׁתַּחְלוֹץ וְלֹא תִּתַּייַבֵּם. מַקְשָׁה הַגְּמָרָא, וְנִגְזוֹר לְהֵיפֶךְ, שֶׁבְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם אִם מַתִּי, דְּתַחֲלוֹץ, אַף שֶׁהִיא פְּטוּרָה, אָטוּ – מֵחֲמַת הָאוֹמֵר מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה שֶׁהִיא זְקוּקָה לְחֲלִיצָה, וְאִם בְּאוֹמֵר 'מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי' לֹא תַּחֲלוֹץ, יִטְעוּ וִיפַטְּרוּ מֵחֲלִיצָה גַּם בְּאוֹמֵר 'מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה'. מְתָרֶצֶת הַגְּמָרָא, אִם אָמְתָּא אוֹמֵר שֶׁבְּאוֹמְרָם מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי חוֹלֶצֶת, יִטְעוּ לוֹמַר שֶׁגַּם מִתְיַיבֶּמֶת, וְכֵיוָן שֶׁלְּפִי הָאֱמֶת הִיא פְּטוּרָה מִיבּוּם, יַעַבְרוּ בְּאִיסּוּר אֶשֶׁת אָח. מַקְשָׁה הַגְּמָרָא, אִם כֵּן הָכָא נַמִּי בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה, נַחְשׁוֹשׁ שֶׁאִם אָמְתָּא אוֹמֵר שֶׁחוֹלֶצֶת, מִתְיַיבֶּמֶת, וְיִטְעוּ לוֹמַר שֶׁגַּם בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי תְּתַייֵבֵם, וְשָׁם הִיא אֲסוּרָה. מְתָרֶצֶת הַגְּמָרָא, בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָּה תִּתַּייַבֵּם, וְאֵין בְּכָךְ כְּלוּם, שֶׁהֲרֵי הִיא בְּאֹמֶת זְקוּקָה לְיִבּוּם, וְאַף שֶׁלְּכַתְּחִילָּה אָמְרוּ שֶׁתַּחְלוֹץ, רַק חֲשָׁשָׁא דְּרַבָּנָן הוּא, שֶׁמָּא יֹאמְרוּ שֶׁגַּם בְּאוֹמֵר מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי מִתַּיְּיבֶמֶת, אַךְ מֵחֲמַת חֲשָׁשׁ זֶה לֹא הֶחְמִירוּ לוֹמַר שֶׁלֹּא תַּחְלוֹץ:

משנה

מִשְׁנָתֵינוּ מוֹנָה תְּנָאִים מְסוּיָמִים, שֶׁתּוֹלָה בָּהֶם הַבַּעַל אֶת חֲלוּת הַקִּידּוּשִׁין, וְאוֹפֶן קִיּוּמָם: הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה, חֲרֵי אַתְּ מְקוּדֶּשֶׁת לִי בְּפְרוּטָה, עַל מְנָת שֶׁאָתַּן לָךְ מָאתַיִם זוּז, חֲרֵי זוֹ מְקוּדֶּשֶׁת, וְהוּא – הַמְקַדֵּשׁ יִתֵּן לָהּ מָאתַיִם זוּז, שֶׁהֲרֵי לֹא קָבַע זְמַן עַד מָתַי יִתֵּן. אַךְ אִם אָמַר עַל מְנָת שֶׁאָתַּן לָךְ מָאתַיִם זוּז מִכָּאן – מֵעַכְשָׁיו וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, אִם נָתַן לָהּ מָאתַיִם זוּז בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, הֲרֵי הִיא מְקוּדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו – אִם לֹא נָתַן לָהּ בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת. וְכֵן אִם אָמַר לָהּ עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי מָאתַיִם זוּז, חֲרֵי זוֹ מְקוּדֶּשֶׁת וּבִלְבַד שֶׁאֵכֶן יֵשׁ לוֹ, אַף אִם הֵם בְּמָקוֹם רָחוֹק וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַרְאוֹתָם לָהּ. וְאִם אָמַר לָהּ עַל מְנָת שֶׁאַרְאֶךָּ – אַרְאֶה לָךְ מָאתַיִם זוּז, חֲרֵי זוֹ מְקוּדֶּשֶׁת וּבִלְבַד שֶׁיַּרְאֶה לָהּ מָאתַיִם זוּז מִשָּׁלוֹ. וְאִם הָיָה אָדָם זֶה 'שׁוֹלְחָנֵי' הָעוֹסֵק בְּהַחְלָפַת מַטְבְּעוֹת, וְהֶרְאָהּ לָהּ מָאתַיִם זוּז שֶׁמּוּנָּחִים עַל הַשֻּׁלְחָן שֶׁלְּפָנָיו, שֶׁאֵינָם שֶׁלּוֹ, אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת, שֶׁלֹּא הָיְתָה כַּוָּונָתָהּ אֶלָּא שֶׁיַּרְאֶה לָהּ מִשָּׁלוֹ:

גמרא

הַגְּמָרָא מְבָאֶרֶת מֵהֵי כַּוָּונַת הַמִּשְׁנָה 'הוּא יִתֵּן': אִיתְּמַר, רַב הוּנָא אָמַר, הֲרֵיהִי מְקוּדֶּשֶׁת מֵעַתָּה, וְהוּא יִתֵּן לָהּ מָאתַיִם זוּז אֵימָתַי שֶׁיִּרְצֶה. רַב יְהוּדָה אָמַר, אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת עַתָּה, אֶלָּא רַק לְכְשֶׁיִּתֵּן לָהּ. מְבָאֶרֶת הַגְּמָרָא אֶת סְבָרוֹתֵיהֶם: רַב הוּנָא אָמַר 'וְהוּא יִתֵּן', מִכֵּיוָן שֶׁמָּאתַיִם זוּז אֵלּוּ תְּנָאָה הֲוֵי – אֵינָם אֶלָּא תְּנַאי לְקִיּוּם הַקִּידּוּשִׁין, וְכִמְּלִיא מְקַיֵּים תְּנָאָה וְאָזֵיל – מְקַיֵּים תְּנַאוֹ וְהוֹלֵךְ לְכִשֶּׁיִּרְצֶה, וְחַלִּים הַקִּידּוּשִׁין לְמִפְרַע. רַב יְהוּדָה אָמַר שֶׁהֲרֵיהִי מְקוּדֶּשֶׁת רַק לְכְשֶׁיִּתֵּן, כֵּיוָן שֶׁלְּדַעְתּוֹ אֵין כַּוָּונַת הַמְקַדֵּשׁ שֶׁיִּחוֹלוּ הַקִּידּוּשִׁין אֶלָּא לְאַחַר שֶׁיִּתֵּן לָהּ, וְכִמְּלִיא רַק לְכִי יָהֵיב – לְאַחַר שֶׁיִּתֵּן לָהּ מָאתַיִם זוּז הָוְוּ קִידּוּשֵׁי – חֲלִים הַקִּידּוּשִׁין, הַשְׁתָּא מִיהָא – אֲבָל עַתָּה, קוֹדֶם הִנָּתְנָה לֹא הָוְוּ קִידּוּשֵׁי.

המשך בעמוד מח

מבררת הגמרא: **מַאי** בֵּינַיְיהוּ – איזה חילוק דין ישנו ביניהם.
מבארת הגמרא, **אִיכָּא** בֵּינַיְיהוּ באופן **שֶׁפָּשְׁטָה** אשה זו את יָדָהּ לפני שהתקיים התנאי, **וְקִבְּלָה** קִידּוּשִׁין **מֵאָדָם אַחֵר**, ואחר כך קיים הראשון את תנאו, **לְדִבְרֵי רַב הוּנָא** שחלו קידושיו למפרע, קידושי השני **לֹא** הָווּ קִידּוּשֵׁי – אינם קידושין, כיון שהתברר שכבר היתה מקודשת לראשון, ושוב אין תופסים בה קידושין. ואילו **לְרַב** יְהוּדָה הסובר שהקידושין חלים רק משעת קיום התנאי, קידושי השני הָווּ קִידּוּשֵׁי, כיון שבשעה שקידשה לא חלו עדיין קידושי הראשון.
הגמרא מביאה משנה, השונה את דין משנתינו לגבי גירושין: **וְתַנַּן** נָמֵי – וכן שנינו במשנה (גיטין עד.) **לִנְבֵי גִיטִּין, כִּי הַאי גַּוְונָא** – כדין האמור במשנתינו, **הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה** 'חֲרֵי זֶה גִּיטֵּךְ, **עַל מְנָת שֶׁתִּתְנִי לִי מָאתַיִם זוּז', חֲרֵי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת, וְהִיא תִּתֵּן**. ואף שם **אִיתְּמַר, רַב הוּנָא אָמַר** 'וְהִיא תִּתֵּן', כלומר, כשתתן האשה מאתים זוז לבעל, יתברר למפרע שחלו הגירושין מזמן נתינת הגט. **רַב יְהוּדָה אָמַר**, שחלים הגירושין רק **לְכְשֶׁתִּתֵּן** לו מאתים זוז.
מבארת הגמרא את סברותיהם: **רַב הוּנָא אָמַר** 'וְהִיא תִּתֵּן', מכיון שמאתים זוז אלו **תְּנָאָה** הָווּ לקיום הגירושין, וממילא **מְקַיְּימָא תְּנָאָהּ וְאָזְלָה** – מקיימת האשה את תנאה והולכת לכשתרצה, והרי היא מגורשת למפרע מזמן נתינתו. **רַב יְהוּדָה אָמַר** שאינה מגורשת אלא **לְכְשֶׁתִּתֵּן**, כיון שכוונת המגרש היתה שיחולו הגירושין רק לאחר קיום התנאי, וממילא רק **לְכִי יָהֲבָה לֵיהּ** – לכשתתן לו **הוּא דְּהָוֵי גֵּט, הַשְׁתָּא מִיהָא** – אבל עתה קודם נתינת המאתים זוז, **לֹא הָוֵי גֵּט**.

מבררת הגמרא: **מַאי בֵּינַיְיהוּ** – איזה חילוק דין ישנו ביניהם, הרי אף לדעת רב הונא אסורה היא להינשא, מחשש שלא יתקיים התנאי, ונמצא הגט בטל ובניה ממזרים. מבארת הגמרא: **אִיכָּא בֵּינַיְיהוּ**, באופן **שֶׁנִּתְקָרֵעַ הַגֵּט אוֹ שֶׁאָבַד** מן האשה, קודם שנתנה האשה מאתים זוז, **לָרֵב הוּנָא**, אף שאבד או נקרע הגט קודם קיום התנאי, מכל מקום כשהתקיים התנאי **הֲוֵי גֵּט** למפרע מזמן נתינתו, מה שאין כן **לְרַב יְהוּדָה** שהגירושין חלים רק בעת נתינת המאתים זוז, יש צורך שבאותה שעה יהיה הגט ברשות האשה, ומאחר ובאותה שעה כבר נקרע הגט או אבד, **לֹא הֲוֵי גֵּט**. מבארת הגמרא מדוע הוצרכו רב הונא ורב יהודה לכפול מחלוקתם גם בקידושין וגם בגיטין: **וְצָרִיכָא**, כיון **דְּאִי אַשְׁמְעִינַן** – אם היו משמיעים לנו את דעתם רק **לְגַבֵּי קִידּוּשִׁין**, היינו סוברים שרק **בְּהָא** – במקרה זה **קָאָמַר רַב הוּנָא** שהקידושין חלים מיד בשעת הקידושין, **מִשּׁוּם דְּלִקְרוּבָהּ קָאָתֵי** – שבין שבא הוא לשאת אותה לאשה, מן הסתם מתכוין הוא שיחולו הקידושין מעכשיו, שהרי חפץ הוא בה בעת. **אֲבָל לגבי גֵּירוּשִׁין, דִּלְרַחֳקָהּ קָאָתֵי** – שבמעשה זה הוא מרחיקה ממנו, ומגרשה, **אֵימָא מוֹדֵי לֵיהּ** – היה מקום לומר שרב הונא מודה **לְרַב יְהוּדָה** שבוונת הבעל שיחולו הגירושין רק בעת קיום התנאי, שמא יתפייסו בינתיים. לכך השמיענו רב הונא שאף לגבי גירושין רצונו שיחול הגט לאלתר.

ממשיכה הגמרא לבאר: **וְאִי אִיתְּמַר בְּהָהּ** – אם היתה מחלוקתם נאמרת רק לגבי גירושין, היינו אומרים שרק **בְּהָהּ** – בגירושין **קָאָמַר רַב הוּנָא** שחלים הגירושין מיד, **מִשּׁוּם דְּאִיהוּ לֹא כָּסֵיף לֵיהּ לְמִתְבְּעָהּ** – כיון שהבעל לא מתבייש לתבוע מהאשה את המעות, ולכך אין סברה שיעכב את חלות הגירושין עד לקיום התנאי, **אֲבָל הָכָא** – כאן, בקידושין **דְּאִיהִי כָּסֵיפָא לֵהּ לְמִיתְבְּעֵיהּ** – היא מתביישת לבקש מבעלה שיקיים את תנאו ויתן לה מאתים זוז או שיפטרנה ממנו לגמרי, יתכן שאין רצונה להתקדש לו מיד אלא רק לכשיקיים הבעל את התנאי, ויתן לה מאתים זוז, **וְאֵימָא מוֹדֵי לֵיהּ** – היה מקום לומר שרב הונא מודה לרב יהודה שחלים הקידושין רק בקבלת המאתים זוז, **צְרִיכָא** – לכך הוצרכו להשמיענו את מחלוקתם גם בקידושין וגם בגירושין.

הגמרא מקשה על שיטת רב יהודה: **מֵיתִיבִי**, שנינו בתוספתא (גיטין פ"ה ה"ד), המגרש את אשתו ואומר לה **הֲרֵי זֶה גִּיטֵּךְ, עַל מְנָת שֶׁתִּתְּנִי לִי מָאתַיִם זוּז, אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְקָרֵעַ הַגֵּט אוֹ שֶׁאָבַד** קודם שנתנה מאתים זוז, **הֲרֵי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת**, באם קיימה את התנאי לאחר מכן. ומכל מקום **לְאָדָם אַחֵר לֹא תִּנָּשֵׂא עַד שֶׁתִּתֵּן** לו מאתים זוז ותקיים את התנאי, כיון שיש לחשוש שמא לא תקיים את התנאי, ויתברר שהריהי אשת איש. הרי לנו בפירוש שלא כדעת רב יהודה, שהרי אף אם נקרע הגט הריהי מגורשת.

וְעוֹד יש **לְהַקְשׁוֹת** מדְּתַנְיָא (שם), **אָמַר לָהּ הֲרֵי זֶה גִּיטֵּךְ עַל מְנָת שֶׁתִּתְּנִי לִי מָאתַיִם זוּז, וּמֵת** הבעל ללא בנים. אם קיימה את התנאי **וְנָתְנָה לו מאתים זוז, חלו הגירושין וְאֵין היא זְקוּקָה לְיָבָם**, אבל אם **לֹא נָתְנָה לו מאתים זוז קודם שמת, הרי לא חלו הגירושין**, כיון ששוב אין בידה אפשרות לקיים התנאי, **וְזִקּוּקָה לְיָבָם** כדין אלמנה. **רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר**, אף אם לא נתנה לו מאתים זוז בחייו, **הריהי נוֹתֶנֶת** מאתים זוז **לְאָחָיו, אוֹ לְאָבִיו**, באם אביו קיים, **אוֹ** אם אין לו אב או אח נותנת **לְאָחָד מִן הַקְּרוֹבִים** שהוא יורשו, ובכך ייחשב לה שקיימה את התנאי, ויחולו הגירושין למפרע. הגמרא מסיימת את הקושיא, ומדייקת, **עַד כָּאן לֹא פְּלִיגִי** תנא קמא ורבן שמעון בן גמליאל **אֶלָּא דְּמֵת** – תנא קמא **סָבַר** שכוונת המגרש בתנאו, שתתן דווקא **לִי, וְלֹא לְיוֹרְשַׁי**, ולכן כשמת אין לה אפשרות לקיים את התנאי. **וּמֵת** – רבן שמעון בן גמליאל **סָבַר** שכוונת המגרש שתוכל לתת **אֲפִילּוּ לְיוֹרְשַׁי**. ומשמע **דְּכוּלֵּי עָלְמָא מִיָּהָא תְּנָאָה הָוֵי** – שעל כל פנים לדעת כולם כוונתו היתה שהגירושין יחולו מיד בשעת נתינת הגט, ונתינת המאתים זוז אינם אלא תנאי בלבד, ולכך ניתן לקיימו אף אחר מיתת הבעל, והרי זה **תִּיּוּבְתָּא דְּרַב יְהוּדָה** האומר שכוונת המגרש שיחולו הגירושין רק לאחר נתינת מאתים זוז, שהרי אם כן כיון שבאותה שעה כבר מת, שוב אין הגירושין יכולים לחול.

מתרצת הגמרא: **אָמַר לָךְ רַב יְהוּדָה**, אף שמוכח מברייתא זו כדברי רב הונא, מכל מקום אין להקשות על שיטתי, כיון **שֶׁהָא מַנִּי** – שברייתא זו כשיטת **רַבִּי הִיא. דְּאָמַר רַב הוּנָא, אָמַר רַבִּי, כָּל הָאוֹמֵר עַל מְנָת כְּאוֹמֵר מֵעַכְשָׁיו דָּמֵי** – התולה את חלות הדבר ב'על מנת' שיעשה כך וכך, כוונתו שיחול כבר מעכשיו על מנת שיתקיים התנאי לבסוף, ולכן שנינו בברייתא שאפשר לקיים את התנאי לאחר שנקרע הגט, ולאחר מיתת המגרש, **וּפְלִיגִי רַבָּנָן עֲלֵיהּ** – אמנם חכמים חולקים על רבי וסוברים שאין כוונתו שיחול המעשה מיד, **וַאֲנָא דְּאָמְרִי** – ואני סבור כִּדעת **רַבָּנָן**.

הגמרא מביאה שתי שיטות במה נחלקו רבנן על רבי: **גּוּפָא, אָמַר רַב הוּנָא אָמַר רַבִּי, כָּל אָדָם הָאוֹמֵר עַל מְנָת כְּאוֹמֵר מֵעַכְשָׁיו דָּמֵי. אָמַר רַבִּי יְרֵמְיָא, כִּי הֵינִין דְּבָבֶל הָוֶה אַמְרִינַן** – כשהיינו בבבל היינו אומרים **שֶׁהָא דְּאָמַר רַב הוּנָא אָמַר רַבִּי כָּל הָאוֹמֵר עַל מְנָת כְּאוֹמֵר מֵעַכְשָׁיו דָּמֵי, פְּלִיגִי רַבָּנָן עֲלֵיהּ** – חכמים חולקים וסוברים שאין כוונת האומר אלא שיחול לאחר קיום התנאי. אמנם **כִּי סָלְקִי לְהָתָם** – כשעליתי לארץ ישראל, **אַשְׁכְּחֵיהּ** – מצאתי **לְרַבִּי אַסִּי דְּיָתִיב וְקָאָמַר לָהּ** – שהיה יושב ואומר **מִשְּׁמֵיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן כָּךְ, הַכֹּל מוֹדִים בְּאוֹמֵר עַל מְנָת שֶׁבְּאוֹמֵר מֵעַכְשָׁיו דָּמֵי, וְלֹא נֶחְלְקוּ חכמים על רבי אֶלָּא** באופן שאמר המגרש שיחולו הגירושין '**מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָה**'. שהסתפקו חכמים אם מה שאמר 'ולאחר מיתה', כוונתו לתלות את הגירושין בתנאי שימות, או שחזר בו, ורצונו שיחולו הגירושין לאחר מיתה, שאז שוב אינו יכול לגרשה, ולכן אמרו שהיא ספק מגורשת.

הגמרא מביאה סיוע לדעת רבי יוחנן מברייתא: **וְהָתַנְיָא**, האומר 'הרי זה גיטך **מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָה**', הרי זה '**גֵּט וְאֵינוֹ גֵּט**', כלומר, הרי זה ספק גט, **דִּבְרֵי חֲכָמִים. רַבִּי אוֹמֵר, בָּזֶה גֵּט** – הרי זה גט כשר, שודאי לא נתכוון אלא לתלות את הגירושין בכך שימות. נמצא מוכח מהברייתא שמחלוקת רבי וחכמים היא כשגירש את אשתו מהיום ולאחר מיתה, ולא בכל תנאי, שאם לא כן היו מפרשים מחלוקתם בכל מגרש על תנאי, ולא רק במגרש מהיום ולאחר מיתה.

מקשה הגמרא: **וּלְרַב יְהוּדָה, דְּאָמַר שִׁבְעָל מָנָת, נַמִּי פְּלִיגִי** – גם כן נחלקו רבי וחכמים אם כוונתו שיחולו הגירושין מיד או רק לאחר קיום התנאי, **אַדְּמַיְפְּלֵגִי** – עד שפירשו מחלוקתם **בְּמגרש** את אשתו **מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָה, נִיפְלְגִי בְּעַל מָנָת** – היה להם לפרש מחלוקתם לגבי המגרש את אשתו בתנאי, שלדעת רבי חלים הגירושין מיד, ולדעת חכמים ספק אם חלים הגירושין מיד או לאחר קיום התנאי, וממילא נלמד שכן במגרש 'מהיום ולאחר מיתה' יסברו חכמים שיתכן שכוונתו לגרשה רק לאחר מיתה, ואין הגירושין חלים. מתרצת הגמרא, משום כך הביאה הברייתא את מחלוקתם לגבי מגרש 'מהיום ולאחר מיתה', כדי **לְהוֹדִיעֲךָ** את **כֹּחַ** סברתו **דְּרַבִּי**, **דבמגרש** את אשתו **'מֵהַיּוֹם וּלְאַחַר מִיתָה' נַמִּי** – גם כן **חֲרֵי זֶה גֵּט**, אף על פי שאמר בפירוש 'לאחר מיתה' שהוא זמן שאינו ראוי לגירושין, וכל שכן בגירושין על תנאי.

הגמרא חוזרת ומקשה, **וְנִיפְלְגִי בְּעַל מָנָת**, וכדי **לְהוֹדִיעֲךָ** את **כֹּחַ** סברתם **דְּרַבָּנָן**, שאף כשגירשה בתנאי רגיל, חוששים שכוונתו שיחולו הגירושין רק לאחר קיום התנאי. מתרצת הגמרא, **כֹּחַ דְּהֵיתֵירָא עָדִיף** – יש חידוש גדול יותר בדעת רבי, שמתיר אותה להנשא, ואינו חושש לאיסור 'במה לשוק', שהרי בזה מתבאר שדעתו ברורה, מה שאין כן בדעת חכמים יש לומר, שאין סברתם ברורה בעיניהם לגמרי, ומכל מקום אסרו את האשה מספק שמא כוונת המגרש שיחולו הגירושין רק לאחר מותו, וממילא אשתו זקוקה ליבום: [*]

שנינו במשנה, **עַל מָנָת שֶׁאֲתֵן לָךְ מָכָאן וְכוּ'** ועד שלשים יום, נתן לה בתוך שלשים מקודשת ואם לאו אינה מקודשת: שואלת הגמרא: **פְּשִׁיטָא** – הרי פשוט הוא שאין חלים הקידושין אלא אם כן נתן לה בתוך שלושים יום, שהרי כך התנה עמה, ומדוע הוצרך התנא להשמיענו זאת. משיבה הגמרא, **מַהוּ דְּתֵימָא**, שמה שהוסיף

המשך בעמוד קצט

הבעל 'מכאן ועד שלשים יום', **לַאו תְּנָאָה הוּא** – אין זה תנאי ממש, שאם יתן לה לאחר שלשים יום לא יחולו הקידושין, **וּלְזָרוּזֵיהּ קָאָמַר** – ולא רצתה האשה שיאמר לשון זה, אלא כדי לזרזו שיקיים את תנאו במהרה, אבל לא היתה כוונתה שיתן בדווקא בתוך שלשים יום, **קָא מַשְׁמַע לָן** התנא, שאף זמן נתינת המעות הוא מעיקר מהתנאי: [*]

שנינו במשנה, **עַל מָנָת שֶׁיֵּשׁ לִי מָאתַיִם זוּז וְכוּ'** הרי זו מקודשת, ויש לו: משמעות לשון המשנה 'יש לו' היא, שרק אם יש עדות ברורה שיש לו הריהי מקודשת, אבל בלא עדות אינה מקודשת ומותרת להנשא לאחר. מקשה הגמרא: מפני מה מותרת היא להנשא, **וְנֵיחוּשׁ שֶׁמָּא יֵשׁ לוֹ** מאתים זוז, ואם כן הריהי מקודשת. **וְעוֹד** קשה, שהרי **תַּנְיָא** בתוספתא (פ"ג ה"ח) שהמקדש בתנאי שיש לו מאתים זוז, אף אם לא ידוע לנו שיש לו מאתים זוז **חַיְישִׁינַן** – מכל מקום חוששים אנו **שֶׁמָּא יֵשׁ לוֹ** מאתים זוז וחלו קידושיו, ואסור לה להנשא לאחר בלא שתקבל גט מאדם זה, וממשנתינו משמע שרק אם ידוע שיש לו, מקודשת.

מתרצת הגמרא: **לֹא קַשְׁיָא**, ואין מחלוקת בין משנתינו לתוספתא, **אלא הָא** – משנתינו עוסקת **בְּקִידּוּשֵׁי וַדַּאי**, ולכך אמרה שרק אם ידוע בעדים שיש לו מאתים זוז, הריהי מקודשת, מה שאין כן **הָא** – התוספתא עוסקת **בְּקִידּוּשֵׁי סָפֵק**, ולכך נקטה שאף אם לא ידוע בבירור שיש לו מקודשת מספק, כיון שיתכן שיש לו: [*]

שנינו במשנה, **עַל מְנָת שֶׁאַתָּה מָאתַיִם זוּז וְכוּ'** הרי זו מקודשת, ויראה לה. ואם הראה על השולחן אינה מקודשת: הגמרא מבארת את טעם המשנה: **תָּנָא** בתוספתא (פ"ג ה"ו) טעם הדבר שאם הראה לה מעות שאינם שלו על השולחן אינה מקודשת, כיון **שלֹּא נִתְכַּוְּנָה** האשה בתנאי זה **אֶלָּא לִרְאוֹת מֵשֶׁלּוֹ**, ולא שיראה לה של אחרים:

שנינו במשנה, **וְאִם הֶרְאָה לָהּ עַל הַשֻּׁלְחָן אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת:** שואלת הגמרא: **פְּשִׁיטָא** – הרי פשוט הוא שלא היתה כוונתה שיראה לה מעות של אחרים, אלא שיראה לה מאתים זוז שלו, ומדוע הוצרך התנא להשמיענו דין זה. מתרצת הגמרא, **לֹא צְרִיכָא** – לא הוצרך התנא להשמיענו בסתם מעות של אחרים, שאינה מקודשת, אלא החידוש הוא **דְּאַף עַל גַּב** שיש לו שייכות לממון זה, וכגון **דְּנָקֵט דְּמֵי בְּעֵיסְקָא** – שקיבל מאתים זוז אלו על מנת שיעשה בהם עסקאות ויקבל חצי מהרווחים, שאין מעות אלו שייכים לו לגמרי, לא התקיים התנאי ואינה מקודשת:

משנה.

משנתינו מונה תנאים נוספים, שתולה בהם הבעל את חלות הקידושין, ואופן קיומם:

האומר לאשה, הרי את מקודשת לי **עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי בֵּית כּוֹר עָפָר** – קרקע הראויה לזרוע בה כור תבואה, **הֲרֵי זוֹ מְקוּדֶּשֶׁת**, **ובלבד** שאכן **יֵשׁ לוֹ** קרקע בשיעור זה. ואם אמר לה **עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי** קרקע **בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, אִם יֵשׁ לוֹ בְּאוֹתוֹ מָקוֹם**, הרי היא **מְקוּדֶּשֶׁת, וְאִם לָאו**, אף **אם** יש לו קרקע במקום אחר, **אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת.** ואם אמר **עַל מְנָת שֶׁאַתְּ בֵּית כּוֹר עָפָר**, **הֲרֵי זוֹ מְקוּדֶּשֶׁת** ובלבד שיראנה קרקע בשיעור זה משלו. **וְאִם הֶרְאָה לָהּ** קרקע כזו **בְּבִקְעָה** – מקום שיש בו שדות רבות, אך אין אף אחת מן השדות שלו, **אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת:** **גמרא**שנינו במשנה הרי היא מקודשת 'יש לו'. ומשמעות הלשון הוא, שרק אם יש עדות ברורה שיש לו קרקע הריהי מקודשת, אבל בלא עדות אינה מקודשת ומותרת להנשא לאחר. מקשה הגמרא: מפני מה מותרת היא להנשא, **וְנֵיחוּשׁ** – נחשוש **שֶׁמָּא יֵשׁ לוֹ** קרקע כזו, והריהי מקודשת. **וְעוֹד** קשה, שהרי **תַּנְיָא** בתוספתא (פ"ג ה"ח) שאף כשאין עדים **חַיְישִׁינַן שֶׁמָּא יֵשׁ לוֹ** קרקע כזו, ויתכן שהיא מקודשת. מתרצת הגמרא, **לֹא קַשְׁיָא**, ואין מחלוקת בין המשנה והתוספתא, **אלא הָא** – משנתינו עוסקת **בְּקִידּוּשֵׁי וַדַּאי**, ולכך אמרה שרק אם ידוע בעדים שיש לו קרקע בשיעור זה, מקודשת בודאי, **וְהָא** – התוספתא עוסקת **בְּקִידּוּשֵׁי סָפֵק**, ולכך נקטה שאף אם לא ידוע בבירור שיש לו קרקע בשיעור זה, מקודשת מספק, כיון שיתכן שיש לו:

הגמרא מבארת, מפני מה בכל התנא דין זה בין במעות בין בקרקע. שואלת הגמרא: **לָמָּה לִי לְמֵיתְנָא גַּבֵּי אַרְעָא, וְלָמָּה לִי לְמֵיתְנָא גַּבֵּי זוּזֵי** – מפני מה הוצרך התנא לכפול בין במעות בין בקרקע, דין זה, שאם קידשה על מנת שיש לו, ואכן ידוע לנו שיש לו, הריהי מקודשת ודאי, ובאם אין ידוע לנו, על כל פנים הריהי מקודשת מספק, וכי יש סברא לחלק בזה בין מעות לקרקע.

מתרצת הגמרא: **צְרִיכָא**, כיון **דְּאִי אַשְׁמְעִינַן** דין זה, שאף אם אין ידוע לנו שיש לו, הריהי מקודשת מספק **לְגַבֵּי זוּזֵי**, היינו סבורים שדוקא במעות כן הדין **מִשּׁוּם דַּעֲבִידֵי אִינָשֵׁי דְּמַצְנְעֵי** – אנשים נוהגים להטמין את ממונם, ועל כן יש לחשוש שמא אכן יש לו והצניעם, **אֲבָל** אם קידשה בתנאי שיש לו **אַרְעָא** – קרקע, **אֵימָא** – היה מקום לומר, **אִי דְּאִית לֵיהּ אַרְעָא** – אם אכן היתה לו קרקע, בודאי **קָלָא אִית לֵיהּ** – היה לכך קול ופרסום, וממילא לא תהיה מקודשת אפילו מספק, **קָא מַשְׁמַע לָן** – לכך השמיענו התנא, שאף באופן כזה חוששים שיש לו קרקע שאינה ידועה לנו, ומקודשת מספק:

שנינו במשנה, **עַל מְנָת שֶׁיֵּשׁ לִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי אִם יֵשׁ לוֹ וְכוּ'** קרקע באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת: הגמרא מבארת מה חידשה לנו המשנה בדין זה. שואלת הגמרא: **פְּשִׁיטָא** – הרי פשוט הוא שאם אין לו קרקע באותו מקום, לא נתקיים התנאי, ואינה מקודשת. מתרצת הגמרא, **מַהוּ דְּתֵימָא** – היינו יכולים לומר, שאף אם יש לו קרקע במקום אחר, ייחשב בכך שקיים התנאי, כיון שהבעל **אָמַר לָהּ** – לאשה, **מַאי נַפְקָא לָךְ מִינָּהּ** – מה חילוק יש לך אם הקרקע נמצאת במקום שאמרתי או במקום אחר, הרי אף שמקום זה רחוק יותר **אֲנָא טָרְחָנָא וּמַיְיתֵינָא** – אני אטרח ואביא את פירות הקרקע לכאן, וממילא אין מקפדת האשה בכך. **קָמַשְׁמַע לָן** – לכך השמיע לנו התנא, שאף על פי כן אינה מקודשת, ולא נחשב בכך שקיים את התנאי:

שנינו במשנה, **עַל מְנָת שֶׁאַתָּה בֵּית כּוֹר עָפָר** הרי זו מקודשת, ויראה לה. ואם הראה בבקעה אינה מקודשת:

הגמרא מבארת את טעם המשנה: **תָּאנָא** – שנינו בתוספתא (פ"ג ה"ח) שהטעם שאינה מקודשת כשהראה לה קרקע של אחרים, כיון **שלֹּא נִתְכַּוְּנָה זוֹ אֶלָּא לִרְאוֹת** קרקע **מֵשֶׁלּוֹ**, ולא שיראה לה קרקע של אחרים:

שנינו במשנה, **וְאִם הֶרְאָה לָהּ בְּבִקְעָה אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת:** הגמרא מבארת מה חידשה לנו המשנה בדין זה. שואלת הגמרא: **פְּשִׁיטָא** – הרי פשוט הוא שלא נתכוונה אלא שיראה לה קרקע שלו. מתרצת הגמרא, **לֹא צְרִיכָא** – לא הוצרך התנא להשמיענו שאם הראה לה קרקע שאינה שייכת לו כלל שאינה מקודשת, אלא החידוש הוא שאף **דְּנָקֵיט בְּדִיסְתּוּרָא** – שאותו אדם לקח את הקרקע באריסות, והוא עובד בה עבור בעל הקרקע ומקבל בשכרו חלק מפירות הקרקע, אינה מקודשת כיון שאין זו קרקע שלו ממש.

הגמרא עוברת לדון לגבי המקדש אשה בתנאי שיש לו בית כור עפר, ויש לו בית כור, אלא שחלקו אינו ראוי לזריעה, האם קיים בכך את תנאו. וכהקדמה לכך מביאה הגמרא משניות שדנות באופן דומה, שעל פיהם יש לדון בנידוננו:

אדם המקדיש 'שדה אחוזה' [דהיינו, שהגיעה לו בירושה] בזמן שהיובל נוהג, הריהו פודה אותה לפי הערך האמור בתורה (ויקרא כז טז) 'זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף', כלומר, קרקע הראויה לזרוע בה 'חומר שעורים', והוא שיעור המכונה 'בית כור', נפדית בחמישים שקלים. ואין חילוק אם קרקע זו טובה ושוה יותר, או שהיא גרועה ושוה פחות.

לגַּבֵּי דין **הֶקְדֵּשׁ**, **תְּנַן** במשנה בערכין (כה.)